

EGER

BRÓDY SÁNDOR

KÖNYVTÁR

MÚLTUNK FELFEDEZÉSE
EGER TÖRTÉNETE GYERKEKNEK

-
- 1. A program célja:** játékos formában, történetmeséléssel megismertetni a diákokkal Heves megye székhelyének, Egernek a történetét. A program lehetőséget nyújt a könyvtári helyismereti gyűjtemény állományában megtalálható, nem hagyományos dokumentumok (eredeti kéziratok, levelek, fotók, képeslapok, aprónyomtatványok) bemutatására, továbbá az első kiadások, a dedikált kötetek, a folyóiratok és a helyi értékek megismerésére. Ezáltal élményszerűvé, „kézzel foghatóvá” tesszük a helytörténetet, túl azon, amit az iskolában tanultak. Az élményt tovább bővíti a virtuális térben elérhető tartalmakkal való megismerkedés (Heves Megyei Elektronikus Könyvtár, "Summáját írom" portál, digitális gyűjtemények, fotótárak) az önálló ismeretszerzés és a digitális írástudás fejlesztése érdekében. A projekt gazdagítja, színesíti a tanórai ismereteket, kiegészítve a forráskutatás alapjainak megismertetésével.

A program további célja, hogy a tanulók képesek legyenek önállóan tájékozódni a könyvtárban. Képesek legyenek információt gyűjteni egy adott témában, adott dokumentumokból. Aktívan vegyenek részt a tanulásban, előtérbe állítva tevékenységüket, önállóságukat. A csoportmunkák szociális kompetenciákat fejlesztenek, együttműködésre alapoznak, minden tanulónak szereplési, megnyilvánulási lehetőséget biztosítanak.

- 2. A program célcsoportja:** általános iskola 4-5. és 6-7. osztályos diákjai
- 3. A program időtartama:** 1,5 óra
- 4. A program során elsajátítandó kompetenciák:** Anyanyelvi kompetencia (szövegértési kompetencia, szövegalkotás szóban és írásban), kommunikációs képesség, esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőkészség, digitális kompetencia.

5. A program tartalma:

- o Első rész:** Eger városa számos érdekes és izgalmas történetet rejt. A könyvtár helyismereti gyűjteménye gyűjti ezeket a történeteket. Képeslapok, egykori újságcikkek, fényképek segítségével ismerjük meg ezeket a történeteket, barangoljuk be az egykori és a mai várost

A foglalkozás bevezető része:

- Bevezető kérdés: ki vagy mi jut eszedbe Egerről?
- Hol található Eger: földrész, ország, régió, megye (térkép segítségével)
- Eger történetének főbb eseményeinek elmesélés kisebb korosztálynak papírszínházzal, nagyobbaknak diavetítéssel:

-
- Eger elnevezése
 - Szent István király tevékenysége és a püspökség kialakulása, szerepe a mindennapokban
 - Élet a török idők előtt
 - Az 1552. ostrom
 - Élet a török idején
 - A barokk Eger
 - A mai város/városkép kialakulása

A PROGRAM TANANYAGA

Bevezető kérdés

Ki vagy mi jut eszedbe Egerről?

A csoportoktól/gyerekektől érkező lehetséges válaszok: egri vár, Dobó István, Gárdonyi Géza, bor, stb.

A program vezetője ezt követően elmondja a tanulóknak, hogy valóban, ha azt halljuk, hogy Eger, akkor az ő általuk felsorolt és a vezető által kiegészített személyek, helyek, építészeti emlékek, programok juthatnak eszünkbe.

Ezeket a kivetítőn a könyvtár Helyismereti Gyűjteményében található digitalizált képeslapok és fotók segítségével megmutatja, és röviden be is mutatja.

Játék 1(kicsiknek és nagyoknak):

Tankocka - Eger régi és mai fotókon

Párosítsd össze Eger nevezetes épületeinek régi és mai fotóját!

LearningApps.org Magyar

Fiók beállítások: Csilla Szemerszkiné

Tankocka keresése Válogatás a tankockák között Tankocka készítése Osztályaim Saját tankockák

EGER RÉGI ÉS MAI FOTÓKON 2020-05-01 (2020-04-29)

Tankocka linkje: <https://learningapps.org/11501938>

Eger földrajzi elhelyezkedése

Játék 2:

Tankocka - Eger képekben

Felismered, melyik fotó készült Egerről?

LearningApps.org Magyar

Fiók beállítások: Csilla Szemerszkiné

Tankocka keresése Válogatás a tankockák között Tankocka készítése Osztályaim Saját tankockák

EGER KÉPEKBE 2020-05-01

Tankocka linkje: <https://learningapps.org/11642988>

Eger elnevezése

Eger elnevezése az itt sűrűn termő égerfa nevéből ered, mely a vizenyős területet kedveli. Eger latin neve Agria, valószínűleg a vallon-latin: ager=föld, telek szóból származik.

Játék 3 (nagyoknak):

Tankocka - Múltunk felfedezése - többválasztásos kvíz Egerről

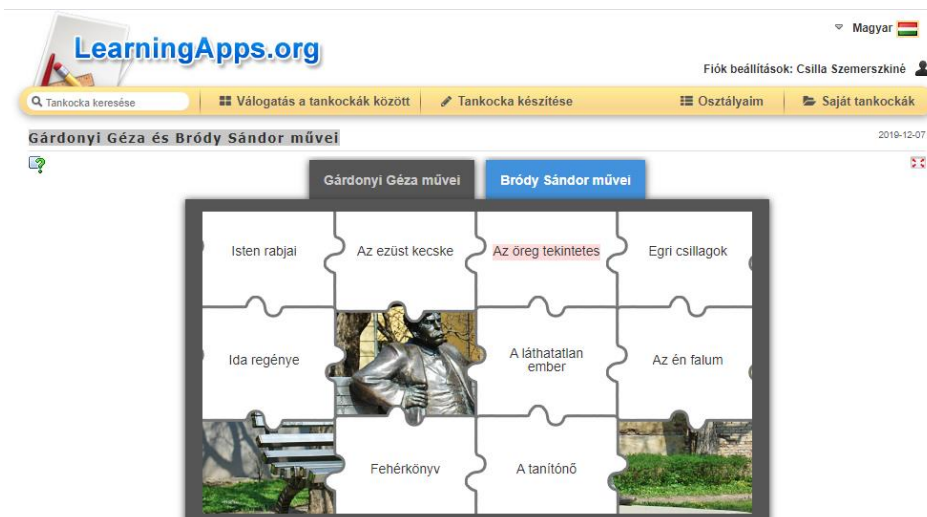

The screenshot shows the LearningApps.org website interface. At the top, there is a search bar with the text 'Tankocka keresése'. Below it, there are navigation buttons: 'Válogatás a tankockák között', 'Tankocka készítése', 'Osztályaim', and 'Saját tankockák'. The main content area is titled 'Múltunk felfedezése' and features a large image of the Eger Fountains. A QR code is visible on the right side of the page.

Tankocka linkje: <https://learningapps.org/display?v=pt88rboj519>

Játék 4 (nagyoknak):

Tankocka - Gárdonyi Géza és Bródy Sándor művei

The screenshot shows the LearningApps.org website interface. At the top, there is a search bar with the text 'Tankocka keresése'. Below it, there are navigation buttons: 'Válogatás a tankockák között', 'Tankocka készítése', 'Osztályaim', and 'Saját tankockák'. The main content area is titled 'Gárdonyi Géza és Bródy Sándor művei' and features a grid of puzzle pieces with titles of literary works. A QR code is visible on the right side of the page.

Gárdonyi Géza művei		Bródy Sándor művei	
Isten rabjai	Az ezüst kecske	Az öreg tekintetes	Egri csillagok
Ida regénye		A láthatatlan ember	Az én falum
	Fehérkőnyv	A tanítónő	

Tankocka linkje: <https://learningapps.org/8562571>

Szent István király tevékenysége és a püspökség kialakulása, szerepe a mindennapokban

Első királyunk Szent István Egerben is alapított püspökséget 1001 és 1009 között. Az egyházmegyét Szent János apostol és evangélista oltalmába helyezte. Ennek valóságos létrehozása II. Istvánra, majd fiára Imrére maradt.

Az egri főpapok egyébként az egymázmegye igazgatásán kívül gyakran láttak el országos jelentőségű feladatokat is: gazdasági és katonai tevékenységeket. Döntő szerepük volt a középkori kultúra és műveltség, a művészetek helyi terjesztésében. Ezt igazolja a nagyszabású építkezéseik évszázadokon keresztül.

Élet a török idők előtt

1526. szeptemberében a magyar sereg súlyos vereséget szenved a törököktől Mohácsnál. A török sereg Eger környékét is felégeti.

1529 végére Eger János király tulajdonába kerül, a püspökök jövedelmét a várnagyok kezelik. Az 1538-as váradi béke Eger városát János király kezében hagyja

1541 őszén, Buda eleste után Perényi Péter foglalja el a várat, akiken várnagya Varkoch Tamás lesz.

1548-ban meghal Perényi Péter, akinek özvegye megegyezik a királlyal a vár átadásáról. Ferdinánd királyé lesz a vár, az új kapitány pedig Dobó István.

1549-ben Ferdinánd király – Oláh Miklós püspök kérésére – felmenti a polgárokat az adók és hadiségély megfizetése alól, mivel a város a török végvonalban fekszik. A város lakosai kötelesek együtt harcolni a várkatonákkal.

Játék 5 (nagyoknak):

Tankocka - Egri írók

Párosítsd össze egri írók nevét műveik címével!

LearningApps.org Magyar

Fiók beállítások: Csilla Szemerszkiné

Tankocka keresése Válogatás a tankockák között Tankocka készítése Osztályaim Saját tankockák

EGRI ÍRÓK 2020-05-01

Gárdonyi Géza (1863-1922)

Bródy Sándor (1863-1924)

Gál Elemér (1929-2007)

A ... hintaló

a Mária

Tankocka linkje: <https://learningapps.org/11645949>

Az 1552. ostrom

A vár ostroma 1552. szeptember 11-től október 17-ig tart. Köze 2000 magyar 60000 fős török sereg ellen.

A siker forrása a következők voltak: a védők egysége, a győzelembe vetett hit. A védők tudták, hogy munkájuk nélkülözhetetlen. A keresztény hit védelme az ország függetlenségének megvédését is jelentette. A védelmi lehetőségeket (fegyverzet, lőszer, élelmezés) aprólékosan meg volt szervezve és óriási katonai fegyelem uralkodott.

Az ostrom végét jelenthette az, hogy hidegre fordult az idő, több járványos betegség felütötte a fejét, a törökök a perzsákkal is harcban álltak, illetve Kara Ahmed fővezírre kinevezés várt.

Élet a török idején

1596-ban kerül török kézre Eger 91 évre. Terület: a Duna-Tisza köze és Hatvantól Debrecenig. A várban voltak a legfőbb katonai és közigazgatási szervek.

III. Mohamed szultán hozta létre az egri elajetet, melynek élén a pasa állt. Magyarország területén 5 szandzsák volt, egyik az egri. A pasa a várban lakott, a 91 év 64 pasa állt az elajet élén.

1687. július 9. ostromzár alá fogta a császári ármádia a várat. Módszerük a kiéheztetés volt. A török sereg december 17-én vonult el teljes fegyverzettel és 300 megpakolt szekérrel.

A barokk Eger

Eger belvárosának képe a 18. században alakult ki. A 17. század végéig Eger házai zömmel faházak voltak, de jellemző volt a vegyes építkezés is. Az egyházi építkezések az 1730-as években indultak meg, majd nyomukban a világi építkezések is.

1727-ben létesítettek Magyarországon először valódi kórházat. Erdődy Gábor püspök Egerbe telepítette a betegápoló irgalmas rendet, majd az Eger patak bal partján vásárolt telket. Ez az intézkedés vetette meg a I. sz. kórház alapjait. 1728 decemberében el is kezdődött a gyógyító munka 10 betegágygal. 1758-tól dolgozott itt a kórház főorvosaként Markhót Ferenc, Heves megye és Eger főorvosa, aki a később felállított orvosi iskola tanára volt.

Ekkor a házak a középkori alapokra épültek, tehát a város belső szerkezetében igazán nem történt változás. A domboldalról lefutó vízmosságok mentén jöttek létre az utcák. A városmag a következő volt: Kossuth utca-Dobó utca-Knézich Károly utca-Tűzoltó tér-Széchenyi utca. Szűkebb mag: Kossuth Lajos utca a patakig, a Széchenyi utca a Dobó gimiiig, valamint a Dobó tér. A város kövezése 1745-ben indul meg. Innentől kezdve a városi költségvetésében mindig volt erre összeg.

Játék 6

Tankocka: Ismered Gárdonyit?

LearningApps.org Magyar

Fiók beállítások: Csilla Szemerszkiné

Tankocka keresése Válogatás a tankockák között Tankocka készítése Osztályaim Saját tankockák

Ismered Gárdonyit? 2019-12-07

Mi van írva a sírjára?

A "Nem remélek semmit" **B** "Csak a teste"

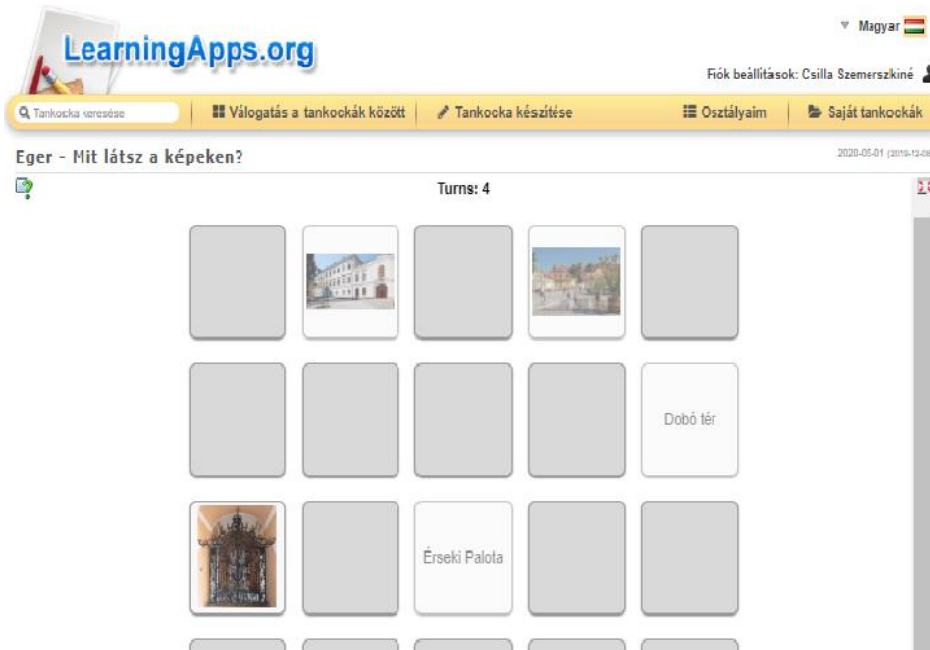
C "Szabad a lelke" **D** "Itt nyugszom"

Tankocka linkje: <https://learningapps.org/display?v=pmho7703t19>

Játék 7

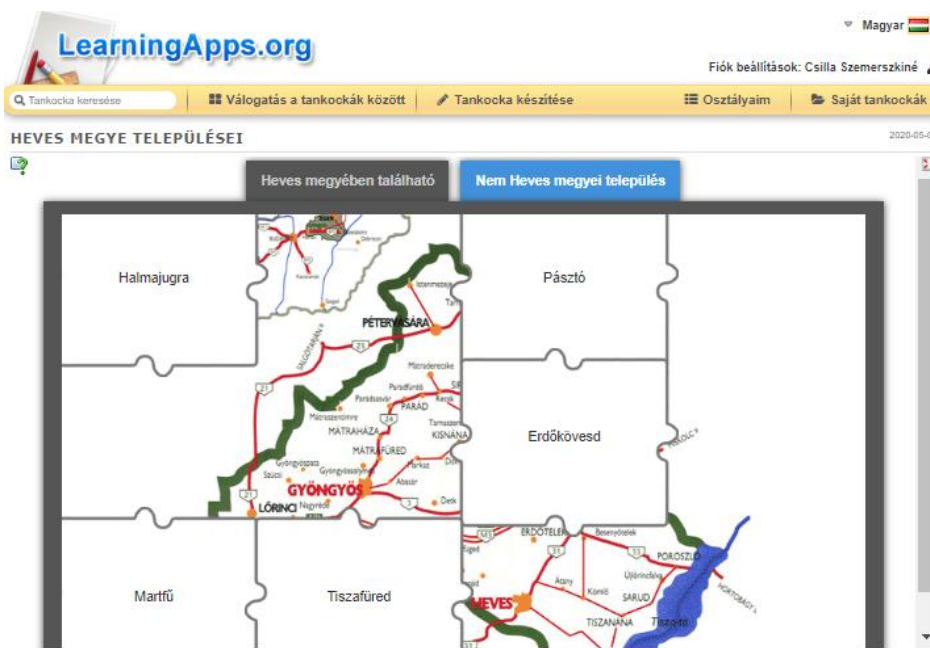
Tankocka: Mit látsz a képeken? - Neheztített memóriajáték, melynek során a képeket kell párosítani a hozzájuk tartozó szöveggel.

Tankocka linkje: <https://learningapps.org/display?v=puy4ke73t19>

Játék 8

Tankocka: Tudsz mondani Heves megyei településneveket? Sorold!

Tankocka linkje: <https://learningapps.org/11648901>

Feladat

Soroljatok fel híres, neves épületeket Egerben, amelyeket egy osztálykirándulás alkalmával érdemes felkeresni!

- **Szófelhő:** mi jut eszedbe Egerről

A fontos szavak jellemző formába való öntése az eredményes tanulást nagymértékben segíti, a tartalom és forma egymást erősítik. Tapaszthatjuk, hogy a tanulók elvesznek a hosszabb szövegekben, nem képesek kiemelni a lényegét. Ezek együtt hozzájárulnak a digitális generáció motivátlanságához, a szófelhőkkel azonban felkelthetjük érdeklődésüket, és megalapozhatjuk a tananyag megértését és, jól hasznosíthatjuk összefoglaláskor is.

A szófelhőkészítő programok közül a wordart fejlesztést választottuk, melynek elérhetősége: wordart.com. Videó az alkalmazásról: <https://www.youtube.com/watch?v=AzWNJW7VNHc>

A feladat az, hogy a csapatok írják össze a foglalkozás első részében játékos és interaktív formában elsajátított ismeretek kulcsszavait és készítsenek belőle szófelhőt

VÁROSFOGLALÓ - Egri városfoglalás, avagy online kulturális térhódítás

A Bródy Sándor Könyvtár nyertes HevesTékaDigit pályázatának köszönhetően jött létre a Városfoglaló játék, mely a Qulto Kft. fejlesztése.

Az alkalmazás 6 útvonalat kínál Eger felfedezésére. A város múltjához szervesen hozzátartoznak a 18. században kialakult külvárosok, azaz a „hóstyák”. Mivel a belvárosban több – applikációk segítségével bejárható – virtuális túrát kínálnak, ezért a könyvtár munkatársai a hóstyákat vették nagyító alá. A séták során megismerhetők a Hatvani, a Rác, a Cifra és a Maklári hóstyák nevezetes épületei, szokásai. Ismeretlensége miatt külön útvonalat szenteltünk a Lajosvárosnak, amely a Hatvani hóstyák része. Felnémet egyik fontos városrésze Egernek, ezt is bebarangolhatod velünk!

Link: <https://egervarosfoglalo.hu/>